

Broj : 01- 212 /16
Dana : 26.04.2016. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r predsjedavajuće

PREDMET: Inicijativa predsjedavajuće Ane Babić, odgovor, dostavlja se;-

Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo je na 13. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 30.03.2016. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo, pokrenula zastupničku inicijativu vezano za konzumiranje nargile i istu dostavila u pisanoj formi.

Poslanička inicijativa:

"Došlo se do poražavajućih podataka da više malodobnika već od 12. godina, skoro svakodnevno konzumira nargilu, a pri tome nisu informirani o brojnim štetnim posljedicama konzumiranja iste.

Obrazloženje: Zbog konzumiranja nargile javljaju se česte glavobolje, manjak koncentracije, velika bezvoljnost, a to se odražava na njihove rezultate u školi, a i na fakultetu. Mladi postaju napeti, što ne rijetko prelazi u agresivnost, a zabilježene su i ozbiljne depresije.

Zato molim odgovorne institucije vlasti da ovaj problem smatraju visoko ozbiljnim, te da se poduzmu mjere kako bi se javnost o ovome educirala. A plašim se da će ovaj problem izmaći kontroli, ako ne bismo preventivno djelovali.

Zato treba pojačati inspeksijski nadzor nad nargilama, a od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, te Ministarstva obrazovanja, nauka i mladih Kantona Sarajevo tražim potporu u iznalaženju rješenja za navedeni problem."

Odgovor na poslaničku inicijativu dostavljen od Uprave policije ovog Ministarstva:

„Posljednjih nekoliko godina primjetan je rast sve masovnijeg konzumiranja nargile, kako na javnim mjestima, tako i u stambenim i drugim prostorima koje koriste građani. Nargilu konzumiraju osobe raznih uzrasta, a u posljednje vrijeme primjetan je značajan i sve veći broj mladih koji konzumiraju nargilu. Nerijetko se radi o maloljetnim osobama, čak i o učenicima osnovnih škola.

Pošto u našoj zemlji nije zakonski sankcionisano konzumiranje nargile na javnim mjestima, ova pojava je sve više uočljiva i iz tog razloga sve je masovnija. Naročito je izražena kod mlađih osoba, starijih maloljetnika i mlađih punoljetnih osoba, koje konzumiranjem nargile kao da žele izgraditi svoj status u društvu, odnosno isti učvrstiti. Naravno, to je jako pogrešno i u prvom redu naročito štetno za zdravlje.

Tokom provođenja preventivnih mjera po pitanju prevencije ovisnosti od strane policijskih službenika Odjeljenja za borbu protiv zloupotreba opojnih droga Sektora kriminalističke policije Uprave policije ovog Ministarstva, veliki broj učenika u srednjim školama u kojima su vršene preventivne intervencije, na postavljena pitanja o konzumiranju nargile, odgovarao je da je nargilu probao (u većini odjeljenja skoro svi učenici), te oko polovina upitanih da nargilu konzumiraju i dalje, skoro svakodnevno. Također, skoro svi učenici obuhvaćeni preventivnim intervencijama smatrali su da konzumiranje nargile uopšte nije štetno.

Naročito je ozbiljna činjenica da veliki broj roditelja tih učenika, kao i cjelokupnog stanovništva u našoj zemlji, ima veoma iskrivljenu sliku o konzumiranju nargile. Veći dio stanovništva, samim tim i roditelja, smatra da nargila nije toliko opasna. Značajan dio roditelja, koji su bili obuhvaćeni preventivnim aktivnostima, izjavio je da povremeno konzumira nargilu, čak i pred svojom djecom. Neki zajedno sa njima.

Konzumiranje nargile izaziva ovisnost i oštećuje vitalne organe. U prvom redu pluća. Takođe, dosta je upitna i čistoća nastavaka i crijeva za konzumiranje nargile, te je moguće prenošenje klica raznih bolesti (tuberkuloza, hepatitis, HIV virus i slično). Naročito ako konzumenti tokom konzumiranja nargile, iritirani npr. dimom, kašlju u crijeva i nastavke, a vlasnici nemaju adekvatne sterilizatore kojima će sterilizovati pribor za konzumiranje.

Kantonalni inspekcijski organi koji su vršili kontrolu objekata u kojima se konzumira nargila utvrdili su da, u većini objekata, zaposlenici nemaju znanje o održavanju higijene nargile kroz koju prolazi spoj ljepljive melase, vodene pare i zraka iz respiratornog trakta korisnika, te o mogućoj štetnosti uslijed korištenja.

Šta je ustvari nargila, odnosno, šta se konzumira pomoću nje?

Nargila je moderna, legalna droga među mladim ljudima koja prelazi u rasprostranjenu naviku, a navika koja se dugo upražnjava prelazi u ovisnost. Nargilu su izmislili hindusi, da bi se kasnije prenijela u Perziju, zatim Tursku, kao i u ostatak svijeta. Pomoću nargile se konzumira aromatizirani duhan, koji je, također, štetan. Duhan se miješa sa aromom sušenog voća kao što su jagode, banane, kivi i dr.

Istraživanja diljem svijeta, koja su provedena o štetnosti konzumiranja nargile, pokazala su jednake rezultate, a to je da je konzumiranje nargile od 400 do 450 puta opasnije po zdravlje od konzumiranja običnih cigareta. Posljedice nargile najviše trpe mozak i pluća, što vremenom slabi i imunitet. Svakodnevna upotreba nargile uzrokuje velike štete za pluća. Jedna doza nargile jednaka je najmanje 20 duhanskih cigareta.

Zdravstvene štete proizlaze iz toksičnih efekata dima tamnog duhana i karbon-monoksida, koji je prisutan kod pušenja nargile u značajno većoj količini od one koja se apsorbira pušenjem obične cigarete. Prestanak djelovanja ove supstance izaziva glavobolju, pomanjkanje koncentracije i pažnje, napetost, koja može preći u agresivnost, neraspoloženje, koje može ići do depresivnih reakcija, te gubitak volje i smanjenje opšte funkcionalnosti. Sve to se odražava i na rezultate u školi i fakultetu, pa čak i na radnom mjestu. Zbog toga mladi koji konzumiraju nargilu postaju napeti, što često prelazi i u agresivnost. Zabilježene su i ozbiljne depresije. Kontinuirano konzumiranje nargile za posljedicu može imati ovisnost o nargili.

Pored naprijed navedenog, konzumiranje nargile, naročito redovno, sa sobom nosi i jednu latentnu opasnost, koju mladi ljudi i njihovi roditelji ne primjećuju na vrijeme, a odnosi se na "zloupotrebu" nargile radi konzumiranja zabranjenih droga.

Redovno, odnosno ponavljano konzumiranje nargile od strane čovjeka dovodi do ovisnosti. Time se stvara navika da se konzumira nargila u bilo kojoj prilici. Tako čovjek, naročito mladi ljudi, konzumiraju nargilu i tokom organizovanja raznih međuvršnjačkih ili drugih druženja (proslave rođendana, nove godine i dr.). Latentna opasnost kontinuiranog konzumiranja nargile u ovakvim prilikama dolazi do potpunog izražaja, jer mladi ljudi u ovakvim prilikama, umjesto uobičajenih duhanskih aroma, veoma često, pomoću nargile konzumiraju zabranjene droge. U prvom redu hašiš i marihuanu. Na ovakvim druženjima se može desiti da neko od mladih uopšte ne zna da je umjesto aromatiziranog duhana, na nargilu stavljena zabranjena droga.

Na ovakvim druženjima mladi veoma često koriste i improvizovane nargile, koje prave od plastičnih ili staklenih boca, te pomoću njih konzumiraju zabranjene droge ili aromatizirani duhan.

Shodno naprijed navedenom trebalo bi biti zabranjeno konzumiranje nargile na svim javnim mjestima svim licima. Posebno mladima. Omogućavanje konzumiranja nargile mladima bi se trebalo strožije kažnjavati.

Smatramo da bi se što hitnije trebala zakonski regulisati ova pojava, te smo kao jedna od institucija za provođenje zakona, čija je nadležnost prevencija i represija društveno opasnih pojava i učestvovanje u izradi i pripremi zakonskih rješenja za otklanjanje ili smanjenje neželjenih oblika

ponašanja i događaja, spremni dati svoj puni doprinos da zajedno sa drugim institucijama pronađemo rješenje za ovaj aktuelni i sve izraženiji problem.

Također, smatramo da treba donijeti izmjene i dopune postojećeg Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo od 24.05.2007. godine, te predložimo sljedeće:

1) U član 5. (Značenje izraza) stav (1) poslije tačke "f" dodati tačku "g" koja će glasiti: ""Nargila" u smislu ovog zakona je fabrički napravljena naprava radi konzumiranja aromatiziranog duhana ili drugih supstanci pušenjem, kao i svaka druga improvizovana naprava koja je namijenjena za konzumiranje aromatiziranog duhana ili drugih supstanci pušenjem na način da se dim sagorjelog duhana ili drugih supstanci hladi u vodi koja se nalazi u toj napravi".

2) U član 8. (Prekršaji i novčane kazne za fizička lica) stav (5) poslije tačke "l)" dodati tačke "lj)" i "m)"

- tačka "lj)" koja će glasiti: "ko na javnom mjestu konzumira nargilu".

- tačka "m)" koja će glasiti: "ko omogućiti maloljetnoj ili mlađoj punoljetnoj osobi konzumiranje nargile".

3) U član 9. (Prekršaji i novčane kazne za pravna i odgovorna lica) dodati stav (6) koji će glasiti: "Novčanom kaznom od 4.000,00 do 12.000,00 KM će se kazniti pravno lice, odnosno novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM će se kazniti odgovorno lice u pravnom licu, za prekršaj iz člana 8. stav (5) tačke m) ovog zakona.

4) U član 10. (Zaštitne mjere) dodati i to:

- stav (2) u dijelu "za prekršaje iz člana 8. stav ... (5)" poslije tačke "i" dodati "lj i m", te "i člana 9. stav (4)" dodati "i stava (6)".

- stav (3) u dijelu "za prekršaje iz člana 8. stav ... (5)" poslije tačke "i" dodati "lj i m", te "i člana 9. stav (4)" dodati "i stava (6)".

- stav (4) u dijelu "za prekršaje iz člana 8. stav ...(5)" poslije tačke "j" dodati "lj i m".“

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. Jusko Ismir